

beschouwen van kenmerken, die zoo voortreffelijk op de plaatjes uitkomen, nam van Laren de ondankbare taak op zich de schilders in het woord te evenaren.

De popularisatie der wetenschap is daardoor in de knel geraakt. Wel zijn eenige systematische, geografische en physiologische punten in het eerste en tweede hoofdstuk aangeroerd, maar te vergeefs zoekt men naar de nieuwere en nieuwste wetenschappelijke resultaten die het verband tusschen vorm en functie juist bij deze planten tot in finesses weten te verklaren.

Het is te betreuren, dat van Laren de gelegenheid voorbij heeft laten gaan, om voor vele tienduizenden Nederlanders de cactus-liefhebberij tot iets meer te maken dan een min of meer aan mode onderhevige rage, of op zijn best een aesthetische belangstelling voor planten, die hij ten onrechte raadselachtig en mystiek noemt.

De grootste biologen hebben er nimmer voor teruggedeinsd, het allernieuwste zelf te populariseeren, (de Vries, Darwin!) en inderdaad is dit de wijze, om een bloeiende wetenschap te krijgen, die wortelt in de belangstelling, sympathie en eerbied van het volk.

Volkomen oneens ben ik het met van Laren, dat hij de zelfgemaakte Nederlandsche namen, de voorkeur heeft gegeven boven de Latijnsche, waarvan hij nog bovendien de auteursnamen heeft weggelaten. De beteekenis van den Latijnschen naam wordt hierdoor verre onderschat, de moeilijkheid echter overschat.

Tallooze Latijnsche benamingen hebben een merkwaardige geschiedenis van onmiskenbaar cultureel belang. Namen als „Leuchtenbergia” of *Echinocereus Reichenbachii* verliezen elke culturele waarde, als men er „vingercactus” of „welriekende dwergtoortscactus” van maakt. De manier om de Latijnsche namen te behouden, doch te verklaren was m.i. van meer opvoedende waarde geweest.

Evenals in het Paddestoelenalbum, vindt men nu alleen deze nieuwbakken namen onder de plaatjes. Alleen de echte volksnaam zou hier op zijn plaats geweest zijn, naast den Latijnsche.

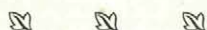
Jammer is verder, dat de lezer weinig of niets vindt over de cactusjacht en den cactus-handel, terwijl ook een inleiding tot de zoo interessante cactusliteratuur ontbreekt. Was het niet een geschikte gelegenheid geweest om den ernstigen amateur de weg te wijzen naar de rijkdommen van onze Hortusbibliotheek, met zijn prachtige plaatwerken?

Het is overbodig, om breedvoerig te zeggen, dat de tekst ook vele goede kwaliteiten bezit, doch het feit, dat dit hopelijk niet het laatste Verkade's album zal zijn, doet het mij voorkomen, dat het belangrijker is, de tekortkomingen aan te wijzen, dan te uitsluitend het overvloedige goede te memoreeren, juist waar de beteekenis van deze uitgave door de breede verspreiding, gepaard aan den geringen prijs, alle andere populaire uitgaven overtreft.

Het samenwerken van begaafde kunstenaars met de uitmuntenende technici van van Leer en Blikman en Sartorius doet deze uitgave met vele lengten de voorsprong behouden boven alles wat in Nederland op reclame gebied verschijnt. Juist hierom mag men het gegeven paard in den bek kijken. Doet men dit, dan komt men onvermijdelijk tot de conclusie, dat ook de uitgave van dit album een culturele daad is, waarvoor wij den heer Verkade dankbaar moeten zijn.

Terschelling.

J. W. VAN DIEREN

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Onze droge duinen. In het artikel „Een wandelrit door de Wassenaarsche duinen in 1805” wil de schrijver doen uitkomen, dat het er in de duinen „niet zoo ideaal uitzag, als de meeste duinenthousiasten meenen”. Erg overtuigend is het betoog niet.

Uit het artikel van Twent mag *alleen* worden opgemaakt, dat het in 1805 en enkele vorige jaren droog was in de duinen en geenszins, dat het er altijd droog was en droog is gebleven. Dergelijke perioden van lagen waterstand kent men in alle duinen, ze zijn afhankelijk van den regenval. De ideale toestand der duinenthousiasten komt daardoor echter slechts enkele jaren in het gedrang en verdwijnt niet blijvend, zooals bij grondwaterdaling door kunstmatige onttrekking dikwijls het geval is geweest.

Dat alleen de valleien, waar de plantengroei van het grondwater (hiermede bedoel ik het water onder den grondwaterspiegel en het onmiddellijk daarmee in verband staande capillaire water) profiteert, van waterdaling zullen lijden en niet de hooge duinen, is in het algemeen juist. Maar juist die valleien zijn uit zoo velerlei oogpunt zoo bijzonder belangwekkend!

De vergelijking van zeeklei en zand is door het verschil in waterhoudend vermogen van deze grondsoorten niet gelukkig.

Bij nauwkeurige lezing blijkt m.i., dat de „eenzijdigheid” van het rapport van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten alleen daarin zou kunnen bestaan, dat van *één bepaalde zijde* op een *onderzoek* is aangedrongen. Voor die vraag is geen „veelzijdigheid” noodig, wel voor haar beantwoording! Dit laatste is trouwens in het rapport zelf duidelijk betoogd (blz. 21).

Het is niet mijn bedoeling over dit onderwerp hier verder in discussie te treden, doch ter voorkoming van eenzijdigheid in dit zoo belangrijke vraagstuk heb ik gemeend op het bovenstaande de aandacht te moeten vestigen.

Er is hier een ruim arbeidsveld voor de nieuw gevormde Commissie inzake de Drinkwatervoorziening van het Westen des Lands.

v. S.

Vertakte Roggeaar. Bijgesloten heb ik het genoegen U te doen toekomen een foto van een z.g. „Moederaar” (zooals deze in onze streek genoemd wordt), welke ca. een maand geleden tusschen de roggearen gevonden is. Zulk een aar komt slechts zeer zelden voor en wellicht is het wel nuttig om deze foto te plaatsen in „De Levende Natuur” en ze aldus onder de oogen van Uw geachte lezers te brengen.

Dieren, 28 Sept. '31.

W. VAN SCHELLEN.

Vroege en late legsels in 1931. Op 9 Mei vond ik in de Berger duinen reeds een nest met drie eieren van de Kleine Zeemeeuw. Er waren daar ter plaatse 14 paren, een echte kolonie vormend. Sedert 1912 toen voor de eerste maal het broeden van deze soort geconstateerd werd (en wel op Schouwen en op Rottum) is de kleine zeemeeuw als broedvogel hier te lande sterk vooruit gegaan. Thans nestelen ze geregeld op Texel, op de „Beer”, Schouwen, bij het Zwanewater en in de Berger- en Schoorlerduinen. In de beide laatste localiteiten eenige tientallen paren. De laatste jaren werden ze ook telkens gedurende den broedtijd in de Amsterdamsche Waterleidingduinen gezien; in Juni 1928 werd daar voor het eerst een nest met eieren gevonden, welke met succes werden uitgebroed; thans broeden ze er geregeld in enkele paren.

Moederaar.

Blauwe Reiger. Op 8 Februari werden door den jachttopziener van het Zwanewater eenige personen bekeurd, die reigereieren vervoerden. Volgens den bewaker van de Muy op Texel, Frans Stark, hadden de blauwe reigers, welke daar in het riet nestelen omstreeks dezen tijd ook al eieren. In de kolonie van Sloten kwamen de eerste reigers pas terug op 12 Febr. op 25 Febr. zagen we daar de eerste copulatie. Op 1 Maart vonden we in de Sloter kolonie een nest met stukgevroren eieren. Het is zeer waarschijnlijk, dat de reigers welke in boomen nestelen veel meer hinder van laat invallende vorst ondervinden dan in het riet nestelende reigers. Op 17 Juli vonden we in de kolonie op „Eben-Haezer” in den Beemster nog een nest met 3 pasgeboren jongen.

Wulp. Op 9 Augustus zag de heer Stam in de Amsterdamsche Waterleidingduinen een jonge wulp, welke nog niet geheel vliegvlug was. Den zelfden dag werd door hem de eerste doortrekkende Buizerd gezien.

Kleine Plevier. Op 19 Juli vonden we een nest van deze soort met 3 eieren, waarvan er 2 uitkwamen. Op 9 Augustus vonden we de jongen, welke toen naar schatting 2 a 3 dagen oud waren. Op 23 Augustus was een dezer jongen nog niet vliegvlug (het andere jong was waarschijnlijk gesneuveld).

JAN P. STRIJBOS.

Tonijn. Even wil ik U melden dat een collega en ik 1 Nov. j.l. tusschen Bloemendaal en IJmuiden aan 't strand een gedeeltelijke schedel, 7 wervels, 4 onderhuidsche rugvinbeentjes, tong (30 cM.) en twee gedeeltelijke oogen van een Tonijn (*Thynnus thynnus*) vonden. De determinatie geschiedde door Prof. de Beaufort. Na ontvetting zal hij in mijn verzameling, een mooie aanwinst vormen.

Amsterdam, 9 Dec. '31.

M. T. MOL.